

Аналітична довідка
за результатами дослідження стану організації національно-патріотичного виховання в
КЗ «Лисичанська спеціалізована школа І-ІІІ ступенів № 8»

З метою отримання об'єктивної інформації про стан організації та проведення виховної роботи з питання патріотичного виховання у школі, виявлення рівня сформованості патріотизму в учнів протягом січня 2020 року року проведено дослідження стану організації патріотичного виховання у школі.

Завдання дослідження:

- дослідити рівень сформованості в учнів ціннісного ставлення до суспільства і держави;
- виявити стан виховної роботи педколективу з питання патріотичного виховання;
- визначити рівень впливу виховної роботи з питання патріотичного виховання, що проводиться в класах, школі на формування почуття патріотизму в учнів;
- виявити рівень організації співпраці педколективу із батьківською громадськістю, іншими державними і громадськими структурами з питання патріотичного виховання дітей та учнівської молоді.

Практичне значення дослідження

Результати дослідження дали змогу:

- отримати інформацію про стан організації національно-патріотичного виховання в школі;
- спланувати комплекс заходів, що дозволить підвищити ефективність організації виховної роботи, зокрема, національно-патріотичного виховання у школі.

У дослідженні використано метод анкетування (анонімного онлайн-опитування) на основі сервісу Диск Google. При створенні інструментарію за основу взято анкети та запитання, які використовувалися соціологічною групою «Рейтинг» при проведенні дослідження «Кілька рис українського патріотизму».

В анкетуванні взяли участь 169 учнів 5-10 класів (Додаток 1). Проведено «круглий стіл» з лідерами ДШО «Республіка юних». Крім того, перевірено плани виховної роботи класних керівників, проведено бесіди з класними керівниками, які надали звіти про роботу з національно-патріотичного виховання учнів.

Результати дослідження дозволили визначити, що робота з національно-патріотичного виховання у школі є системною, здійснюється – через навчальний процес і позакласні заходи. Цим напрямом виховної роботи опікується весь педагогічний колектив.

Робота щодо національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді планується та проводиться у навчальному закладі на основі таких нормативно-правових документів:

- Указу Президента України від 13.10.2015р. №580/2015 «Про стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки»
- Указу Президента України від 13.11.2014 №872 «Про День Гідності та Свободи»
- Указу Президента України від 13.11.2014 №871 «Про День Соборності України»
- Указу Президента України від 14.10.2014 №806 «Про День захисника України»
- доручення Президента України про покращення викладання у навчальних закладах системи загальної середньої освіти предмета «Захист Вітчизни» та військово-патріотичного виховання учнівської молоді
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 07.12.2016 №954-р. «Про затвердження плану заходів щодо популяризації державних символів України, виховання поваги до них у суспільстві»
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 23.08.2017 №574-р «Про затвердження плану заходів із вшанування подвигу учасників Революції Гідності та увічнення пам'яті Героїв Небесної Сотні на період до 2020 року»
- наказу МОН України від 16.06.2015 №641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції

національно-патріотичного виховання дітей і молоді та методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах»

- наказу МОН України від 31.03.2017 №519 «Про затвердження Плану заходів щодо вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні»
- наказу МОН України від 30.09.2014 №1085 «Про проведення Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл», «Джура»
- наказу МОН України від 16.07.2015 №768 «Про національно-патріотичне виховання в системі освіти»
- методичні рекомендації МОН України щодо організації виховної роботи на 2019/2020н.р.
- методичні рекомендації МОН України «Національно-патріотичне виховання молоді, як головний фактор розвитку громадянського суспільства»
- лист МОН України від 23.04.2015 №1/9-211 «Щодо відвідування музеїв та навчально-тематичних екскурсій»
- лист МОН України від 22.05.2015 №1/9-255 «Щодо протидії пропаганді сепаратизму та антиукраїнській ідеології в системі освіти»

Для ефективності освітнього процесу у школі реалізується виховна програма «Людина – Близькі-Батьківщина-Людство», затверджена педрадою, та необхідні методичні матеріали з питань національно-патріотичного виховання.

Питання національно-патріотичного виховання учнів розглядаються на засіданнях МО класних керівників:

Грудень

1. «Підсумки проведеної роботи з національно-патріотичного виховання у I семестрі» (голова МО - Дегтяренко Л.В.);
2. «Презентація досвіду роботи Усцової В.В. у реалізації виховної програми «Людина – Близькі – Батьківщина - Людство».

Лютий

1. «Підвищення розвивальної ефективності виховання особистості дитини шляхом відкриття, усвідомлення й привласнення загальнолюдських та національних моральних норм як цінності особистого життя, які утворюють внутрішній стрижень особистості – ціннісну морально-етичну орієнтацію, яка слугує основою розвитку та самореалізації в умовах соціокультурної діяльності» (Череміна Н.А.);
2. «Національно-патріотичне виховання школярів на основі вивчення та підтримки українських традицій» (Голова МО);
3. «Аналіз виховних заходів, присвячених національно-патріотичному вихованню» (Науменко В.В.);
4. «Презентація досвіду роботи вчителів з приводу знайомства учнів з українськими традиціями та звичаями» (Гаврилюк А.О., Косенко Т.Ж.).

Досвід роботи педколективу вивчається та узагальнюється ЛОШПО з 2017 року.

У журналі ОСВІТА НА ЛУГАНЩИНІ [№4 (49) '2017] надрукована стаття заступника директора з ВР Науменко В.В. «Роль школи, сім'ї, громадськості у створенні виховного середовища, сприятливого для становлення молодого патріота».

Двічі педагоги брали участь у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Діяльнісний підхід у реалізації стратегії національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді» (доповідачи): Науменко В.В., Усцова В.В. – грудень 2017р.; керівник НМЦ «Дитинство» Волкова В.П. – грудень 2019 р.

Під час проведення виховної роботи щодо національно-патріотичного виховання дітей та учнівської молоді педагогами надається перевага урокам мужності, зустрічам з учасниками ООС, ветеранами АТО, годинам спілкування, акціям, флешмобам.

Класні керівники, адміністрація школи співпрацюють з батьківською громадськістю з питань національно-патріотичного виховання: плануються та проводяться спільні заходи; батьки у разі необхідності беруть участь у заходах.

Під час проведення роботи щодо національно-патріотичного спрямування класні керівники та адміністрація співпрацюють з громадськими організаціями. Серед них: ГО «Ла-Страда-Україна», ГО «Дитячий фонд «Здоров'я через освіту», Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ), ADRA (благодійний фонд), ГО «Схід і Захід єдині назавжди», ОКУ «Луганський обласний центр підтримки молодіжних ініціатив та соціальних досліджень» спільно з ГО «Станиця Северодонецьк Пласту – Національна скаутська організація України» та інш.

Окрім громадських організацій, відбувається активна співпраця органами правопорядку, ДСНС, органами місцевого самоврядування. Учні відвідують міські музеї, бібліотеки.

У процесі реалізації Концепції національно-патріотичного виховання педагоги спрямовують зусилля на виховання свідомого громадянина, патріота України. Ці завдання реалізуються через такі напрями: героїко-патріотичне, морально-патріотичне, національно-патріотичне виховання та краєзнавчо-патріотичну роботу.

У школі систематично проводяться заходи героїко-патріотичного та краєзнавчо-патріотичного напрямів: вивчається історичне минуле нашої Батьківщини, героїчні сторінки сучасності, вшановується пам'ять сучасних героїв-захисників України, загиблих за свободу, єдність, незалежність українського народу; проводяться військово-спортивні змагання, фестивалі-конкурси пісні тощо.

Під час освітнього процесу вивчається Державний гімн, історія та зміст державних символів, виховується повага до державної атрибутики, проводяться масові заходи щодо ознайомлення з українською культурою та традиціями.

Учні брали участь у ряді заходів шкільного, міського, обласного та національного рівнів.

Класні керівники планують та проводять роботу щодо національно-патріотичного виховання згідно з вимогами сучасності та віковим особливостям дітей.

1 класи

Урок з теми «Моя країна Україна».

Квест «Ми маленькі козачата»

Конкурс малюнків «Майбутні захисники Вітчизни», «Символи України»

Участь у виховному заході, присвяченому Дню українського козацтва (дитячий садочок «Дюймовочка»). Ігри, спортивні змагання, театралізація.

Тематичний тиждень «Я і моя Батьківщина» за програмою НУШ.

Гра «Я -захисник, я- захисниця»

Бесіди «Хто живе в моїй родині?», «Чому батьки і Батьківщина схожі?»

Конкурс малюнків Створення карти «Україна – наша Батьківщина»

2 класи

Єдині уроки, родині свята, виховні години: «Символи, обереги України», "Свою Україну любіть", « Ми-українці, "Державна символіка", "Я - громадянин України», «Свято Єдності», « Козацький схід», «Свято Святого Миколая»;

Виховний захід «Ми діти твої, Україно». Складання панно.

Виховна година, присвячена Дню Збройних Сил України "Служімо, Україно, тобі».

Спортивні змагання «Козацькі забави».

Коллективна творча справа «Ми юні модельєри». Моделювання вбрання в національному стилі.

Усний журнал « Моя Батьківщина – Луганщина»

Конкурс малюнків до Дня козацтва

Акція « Голуб Миру»

Ігра-інсценування української народної казки.

Екскурсії, з метою ознайомлення з пам'ятними та історичними місцями міста, у бібліотеку, краєзнавчий музей.

Створення довгострокових проектів «Я і моя родина» та «Мій родовід»

Новорічна вікторина «Новорічні та різдвяні традиції народу України».

Поробки чобітків до дня Святого Миколая. Конкурс на кращу колядку, щедрівку.

3 класи

Урок - квест «Моя країна - Україна»;
Вікторина «Майбутні захисники Вітчизни».
Виховні години «Вишиванка – це код українця», «Україна – європейська держава».
Гра-змагання між хлопчиками «Гей, джури!»;
Урок «Україна – моя Батьківщина. Моє місто на мапі України»
Година спілкування «Я хочу жити у мирі та злагоді»
Конкурс малюнків «Я козак»
Диктант «Моя рідна мова»
Класна година «Запали свічку пам'яті» в рамках проведення Дня пам'яті жертв Голодомору 1932-1933 років в Україні.
Військово-патріотична година, присвячена Дню збройних сил України. Гра – естафета серед хлопчиків 3 – х класів.

4 класи

Урок, присвячений Дню визволення м. Лисичанська 24 липня 2014 року «З подякою до українських військових».
Квест – гра «Діти єднають Україну»
Урок «Рідний край, де ми живемо, Україною звемо».
Година спілкування «Україна бажає миру».
Конкурс малюнків «Моя майбутня професія - прикордонник!».
Участь у міському святковому фестивалі «Покрова героїв», міському концерті до Дня Соборності України.
Участь у регіональному спортивному святі на базі школи «Суперкозак-2019». Урок-змагання кращих читачів «Поетична свічка» (до Дня української писемності та мови).
Акції «Запали свічку» до Дня пам'яті жертв голодоморів.
Змагання «Ігри патріотів».
Виховна година «Дорогою героїв».
Участь у IV Всеукраїнській інтернет-олімпіаді «На урок» з української мови
Участь у XX Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика (II етап)
Відвідування обласного українського музикально-драматичного театру (м.Севєродонецьк) «Пригоди Котигорошка».

5 класи

Урок «Україна починається з тебе»;
Виховні години «Символи моєї Батьківщини», «14 жовтня – День українського козацтва»;
Урок мужності, виховна година до Дня захисника України (історія, релігійні аспекти свята);
Години спілкування «Толерантність у взаємовідносинах»;
Класна година «Правопорушення і ти. СТОП-булінг» (за участі представників поліції);
«Україна на карті Європи», « Моє рідне місто Лисичанськ», до Дня пам'яті голодомору 1932-33 р.
Акція «Подарунок бійцям» до Дня збройних сил України, малювали малюнки, писали листівки, склали вірші.
Екскурсія до краєзнавчого музею міста Лисичанська в рамках Дня пам'яті жертв голодомору 1932-1933 року в Україні;
Кінопросмотр документального фільму «Юрій Гнатюк «Гуцул». Останній шлях воїна».

6 класи

Уроки «Моя гордість – Україна», «Україна - Європейська Держава»
Інформаційні хвилинки «Закінчення Другої світової війни»;
Урок скорботи «Пам'ятай трагедію Бабиного Яру»;
Класні години «Лисичанськ, пишаюся тобою», «Історія моя – історія моєї держави»;
«Поетична свічка» (до Дня української писемності та мови);
Інтелектуальне шоу «Моя мова калинова»;
Участь у мовному конкурсі імені П.Д. Яцика ;
Виховна година «Від козаків до воїнів АТО»;
Захід до Дня Захисника України. Відпочинок та спортивні змагання між батьками та дітьми на території еко-бази “Лимон-Банан”;

Пізнавальна класна година “Життя в радіоактивній зоні”;
Ініціювали та провели відео- челендж «Вірші українською»;
Зняли відеокліп «Школі - 80!»;
Створили соціальну рекламу «Тепле серце»;
Флешмоб «Разом нас багато!» до свята Першого дзвоника;
Участь у акціях «Ветеран живе поруч», «Запали свічку пам'яті!», «Діти єднають Україну».
Перегляд відеофільму «На лінії вогню» («Обличчя війни» - 7 фільмів про АТО на сході України);
Майстер-клас «Голуб МИРУ»;
Вікторина «Державні символи України».

7 класи

Уроки «Україна починається з тебе», «З Україною в серці» (відео, вікторина, презентація);
Інформаційна хвилинка «22 вересня - день партизанської слави»;
Розважально-пізнавальна гра «Ми – козацького роду»;
Конкурс віршів у рамках години спілкування «Они погибли, чтобы жили мы, чтоб никогда на белом свете не повторилось больше той беды»;
Літературна композиція, присвячена Дню пам'яті жертв голодомору 1923 – 1933 років в Україні;
Бесіда, присвячена річниці звільнення України від нацистських окупантів;
Тематична година «Дорогою добра» до дня Збройних Сил України»
До Дня танкіста придбані солодощі та фрукти для одного з підрозділів танкових військ, які базуються поблизу Лисичанська (кл. керівник відвезла разом із волонтерами закуплене до військового загону).
До Дня українського козацтва учнями класу було зібрано кошти для закупівлі посуду та солодощів для одного з передових постів ЗСУ.
Вікторина «Цікаві факти про українську мову»;
Конкурс «Українські скоромовки»,
До Дня ЗСУ:
- зібрані речі (подушки, ковдра) та продукти для воїнів (домашні консерви, крупи, макаронні вироби, чай);
- виховна година « Є така професія – Батьківщину захищати».
Вікторина «Українські традиції у святкуванні Нового року».
Години спілкування «З родини починається людина», «Герої та антигерої» (до Дня Гідності);
Класні свята «Гей, ви козаченьки», присвячене Дню українського козацтва; Дню захисника України (поздоровлення батьків УБД).
Відвідування прем'єри фільму «Захар Беркут» у кінотеатрі «Дружба».
Інтелектуальна гра «Я люблю Україну»;
Учні взяли участь у Всеукраїнських онлайн-конкурсах «До Дня Гідності та Свободи», «Зимові свята в традиціях українців».
Відвідували виставу «Новорічні пригоди Котигорошка» Луганського українського театру в м. Северодонецьку.
Участь у конкурсі «Український сувенір» І м.

8 класи

Екскурсія на Лисичанське підприємство;
Прикордонники Лисичанського загону долучилися до проведення «Урок мужності» Для школярів «зелені берети» влаштували змагання із розбирання та збирання автомату, визначили найкращого знавця прикордонної справи та поспілкувалися про особливості проходження служби на різних ділянках кордону, лінії розмежування на Донбасі та адмінмежі із окупованим Кримом. Прикордонники визначили найкращі малюнки на тему «Я-майбутнє кордону», авторів яких нагородили подарунками, а автору найкращого твору вручили знак прикордонника-берет.;
Екскурсія до Лисичанського прикордонного загону .
Відвідування обласного українського музикально - драматичного театру: «Украдене щастя», «Конотопська відьма», «Вій», «Наталка Полтавка»

Поїздка учнів-волонтерів з вчителькою-волонтером (з гуманітарною допомогою) на передову - смт. Золоте, г. Гірське;
День Збройних сил України - зустріч з воїнами ООС – 72 бригада.
Зустріч з письменниками рідного краю до Дня рідної мови (В.Коміна, М.Лисицький, В. Кіхтенко);
Екскурсії: смт. Затока, Карпати – м. Славське за підтримки волонтера В.Конько та ГО « Схід та Захід єдині»;
Екскурсії Україною: Київ, Зарваниця – Збараж – Тернопіль, Харків.
До дня Конституції України – спілкування з дітьми молодшого віку, щодо складу статей «головного документа країни»;
Урок-квест , присвячений Дню Захисника України;
Участь у благодійних акціях : «Нехай Миколай прийде до кожного» , «Хай живе надія» до Дня людей з обмеженими можливостями, «Поспішайте творити добро!» до Дня допомоги пенсіонерам, «Збери ранець другові», «Доброго ранку, ветеран!».

9 – 11 класи

Урок «Україна - Європейська Держава».
Участь у Всеукраїнському конкурсі «Моя Батьківщина – Україна». Номінація «Мій рідний край», III місце в міському етапі конкурсу.
Виховна година «Де козак, там і слава».
Години спілкування та інформаційні хвилини: «Міжнародний день пам'яті жертв фашизму», «22 вересня – День партизанської слави», «Історія моя – історія моєї держави», «День Захисника України», «Поетична свічка», «День Гідності та Свободи», «День пам'яті жертв голодомору та політичних репресій».
Зустріч з Власовим Євгеном Геннадійовичем, ветераном АТО (53-я мінометна бригада, заступник командира батальйону).
Проведено квест до Дня української писемності та мови «Великі просвітителі». Взяли участь у написанні Всеукраїнського радіодиктанту.
Спортивні змагання «Армійський експрес».
Товариська гра з баскетболу з командою ліцею.
Підготували й провели для учнів 1-4 класів святковий захід «У гості завітав Святий Миколай».
Класні години «Україна і сім країн навколо», «Права людини в Україні», «Від культури особистості до культури нації», «Пам'ятай героїв Крут », «До Дня пам'яті жертв голодомору»
Зустрічі з представниками Воєнної Академії (м.Львів), Інституту зв'язку (м.Київ), Академії ім. Дидоренка.
Відвідування Луганського обласного українського музично-драматичного театру, перегляд вистав «Украдене щастя», «Конотопська відьма», «Вій».
Участь у міських та загальношкільні заходи національно-патріотичного напрямку, та які відбулись у вересні – січні 2019-2020 н.р.
Урочисте свято присвячене Дню знань. Перший урок «Діти Єднають Україну», урок-квест 3-4-і класи;
У рамках Всеукраїнського Олімпійського тижня відбувся загальношкільний День здоров'я під гаслом «Мама, тато, друзі, я – всі єдина ми сім'я!», до якого була залучена батьківська громада;
Учні 4 класів були залучені до виставки транспорту спеціального призначення, присвяченій Дню рятувальника;
Виховні години та тренінги "Правила ненасильницької поведінки", де учні писали Кодекс Честі класу;
Участі в міському заході Арт-шоу "Образ миру", де школа представляла символ миру "Український віночок";
Загальношкільний збір макулатури в рамках акції «Поверни Землі чистоту!»;
Загальношкільний благодійний ярмарок – ділова гра «Навчальний курс початкового українського підприємця»;

Участь у акції «ІІ Всеукраїнський урок доброти». В школі проведено 42 уроки доброти, під час яких учителі з учнями говорили про гуманне ставлення до «братів наших менших»; Шкільна команда -рій "Хитрий Лис" #dzhura2020 взяла участь у міському фестивалі юних рятівників "ШКОЛА БЕЗПЕКИ". Команда отримала диплом за активну участь у фестивалі а також грамоту за зайняте І місце у конкурсі "Аварійно-рятувальні роботи в зоні пожежі"; Шкільна традиційна акція до дня Освіт'янина «Доброго ранку, Ветеране!»; До Дня захисника України та Дня українського козацтва за ініціативою школи відбулося регіональне спортивне свято «Суперкозак-2019». Змагалися між собою рої «Хитрий лис» (КЗ «ЛСШ №8») і «Козаки» (ВП «Лисичанський педагогічний коледж»); Інтелект-шоу «Найрозумніший» (включені питання історії, традицій, символіки, культури України).

Виховні години, години спілкування, зустрічі школярів із співробітниками управління патрульної поліції в Луганській області (щомісячно);

Поїздка учнів в Карпати в м. Славське, за сприянням волонтера ГО "Схід та Захід єдині" Василя Конько;

Щорічна участь в акціях організації Червоного Хреста (канцелярія, одяг, іграшки, їжа);

Участь Куреня ім. Княгині Ольги у конкурсі візитівок роїв, який пройшов на базі ЦПРМШ;

Участь у міському конкурсі художньо-естетичного напрямку "Чарівна Україночка 2019";

До Дня Збройних сил України в школі відбулися спортивні змагання «Майбутні захисники України»;

Загальношкільний концерт присвячений 80-му Ювілею школи, День дублера із залученням батьків;

Зустріч з представниками Державної міграційної служби;

Участь у правовому марафоні "Молодь і право", посіли І місце;

Участь у міських конкурсах декоративно-прикладного мистецтва «Український сувенір», «Подарунок другові», «Космічні фантазії», «Замість ялинки букет»; Участь у Всеукраїнський інтелектуально-розважальному конкурсі "Правничі ігри-2019", де команда посіла І місце;

Новорічні ранки від випускників для учнів 1-4 класів;

Участь у регіональному конкурсі «Сіверський Донець – очима молоді» та отримали ІІ місце;

До Дня Соборності України загальношкільний флешмоб-мандрівка «А ми до вас із сусідньої області!». Це був день українського дрес-коду та державної мови спілкування;

Історична година "Голокост - злочин проти людства" у Лисичанському краєзнавчому музею;

Щорічний 22-й фестиваль мистецтв «Зірки ХХІ сторіччя»;

Цикл тренінгів з протидії насильству для учнів, батьків, класних керівників.

Робота гуртка «Джура» (2 групи, керівник Мала К.С.).

За ініціативи вчительки - волонтерки Усцової В.В. учні 5-10 класів долучились до Всеукраїнського соціального проекту «Книга добра».

Участь у Всеукраїнських конкурсах:

«Я – козацького роду». Взяли участь 14 учнів.

«Українське народознавство» - 22 учні.

ІV Всеукраїнська інтернет-олімпіада «На урок» з української мови – 52 учні.

Висновки та рекомендації

Опитування класних керівників виявило, що в процесі реалізації виховної роботи означеного спрямування виникають певні труднощі. Найчастіше вони з'являються через перевантаженість учнів навчальною діяльністю; брак часу для участі у позакласній роботі.

На запитання щодо змін, які відбулися в організації та проведенні виховної роботи з питань національно-патріотичного виховання дітей та учнівського молоді респонденти з числа педагогів відзначають, що:

- історичні події в країні самі поставили національно-патріотичне виховання на першу сходинку виховного процесу;
- тепер для дітей почуття патріотизму не модний тренд, а свідоме шанобливе ставлення до людей, країни, історії країни, традицій народу;

- робота з даного питання пожвавішала, набула нового змісту, заходи почали носити більш масовий характер;
- вчителі-волонтери власним прикладом надихають дітей на участь у патріотичних заходах, пожвавився волонтерський рух;
- стала тісніша співпраця з громадськими організаціями, воїнами АТО;
- учні проявляють активність та ініціативність в організації та проведенні заходів патріотичного характеру, щиро проймаються питаннями патріотизму;
- форми проведення заходів оновилися, стали інтерактивними, зник «формалізм» надається перевага активним інноваційним формам та видам роботи, що стали більш дієвими, мають прикладний характер;
- робота з патріотичного виховання набула системного, цілеспрямованого характеру;
- посилилася співпраця між педагогічним, учнівським та батьківським колективами, відбулось більш тісне згуртування дітей, батьків та вчителів;
- помітно зріс інтерес учнів до історії України, рідного міста;
- посилюється акцент на відродження українських традицій та звичаїв, виховання поваги до них;
- змінився підхід до висвітлення деяких історичних подій та їх учасників;
- зростає рівень учнівської усвідомленості поняття «патріотизм», «патріот», гордість від того, що є українцями;

Більше уваги надається правовому вихованню. Учні, які брали участь в опитуванні, мали можливість висловити свою думку про те, наскільки важливо для кожного громадянина дотримання конституційних та правових норм. Отримано такі результати: «дуже важливо» - 45%, «важливо» - 33%, «важливо в певній мірі»-18%, «зовсім не важливо» - 4%.

Володіння державною мовою вважають дуже важливим – 30%, важливим -34%, важливим в певній мірі – 24%, зовсім неважливим – 12%. Вважають, що володіють державною мовою 64% респондентів, не володіють – 9%, володіють частково – 27%. Класним керівникам, учителям української мови слід більше уваги приділяти вивченню державної мови, урізноманітнити форми роботи щодо прищеплення любові до рідної мови.

57% респондентів з числа учнів зазначили, що робота з патріотичного виховання проводиться систематично, 17% респондентів зазначили про відсутність систематичної роботи з національно-патріотичного виховання учнів, 26% учнів указали, що така робота проводиться частково. Педагогам доцільно звернути увагу на учнів, які намагаються залишитися осторонь від значимих подій та заходів школи; більше працювати з дітьми над вивченням історії України, рідного краю, а також прищеплювати інтерес до історії своєї родини та роду.

На запитання «На Вашу думку, хто або що з перерахованого нижче має найбільший вплив на формування Ваших громадянських позицій?» учні відповіли таким чином. На думку старшокласників, найбільший вплив на формування їхніх громадянських позицій має сім'я (76%), а також навчальний заклад (25%), соціально-політична ситуація в країні (20%), засоби масової інформації (15%), соціально-економічна ситуація (17%), громадські організації (15%), молодіжні угруповання (6%), друзі та однокласники (45%). Враховуючи, що найбільший вплив на формування громадянських позицій дітей має сім'я, педагогам слід залучати якомога більше батьків до участі в освітньому процесі.

Як правило, учні вказували, що така робота здійснюється через проведення виховних та класних годин, годин спілкування, уроків, зокрема Захисту Вітчизни, історії, української мови і літератури, бібліотечних уроків, уроків мужності; лінійок, круглих столів, свят, дебатів, ярмарок, зустрічей із військовими та ветеранами АТО, флешмобів, мітингів, фестивалів, екскурсій національно-патріотичного спрямування, діяльність учнівського самоврядування, волонтерську та благодійницьку діяльність, відзначення пам'ятних дат, участь у грі «Джура», спортивно-військових змаганнях, гурткову роботу, відвідування музеїв, перегляд фільмів на патріотичну тематику тощо.

Найчастіше учні згадували такі заходи: свято-змагання «Суперкозак року», гру «Джура», «Парад областей України», Олімпійський урок щодо досягнень українських

спортсменів, екскурсії до музеїв, військових частин, зустрічі з військовими, волонтерами, екскурсії визначними місцями України; святкові концерти, свято День вишиванки, акції «Квітка пам'яті», «Голуб миру», благодійні волонтерські акції, День української мови, конкурси вишиванок, сучасної української пісні, конкурс «Сучасна україночка», фестиваль мистецтв тощо.

Результати моніторингового дослідження свідчать про необхідність посилення морально-патріотичного та військово-патріотичного напрямку, активного використання у виховному процесі символіки, фольклору, народних звичаїв, традицій.

Слід відзначити класних керівників, які зробили особистий внесок у створення системи патріотичного виховання учнів: Желтова Г.М., Таушканова Т.І., Матвієвська Т.М., Коршикова І.А., Анопченко Т.К., Безбожна І.В., Волкова В.П., Федорус Н.В., Гончарова О.В., Гаврилюк А.О., Дерев'янку О.В., Усцова В.В., Пивоварова Т.В., а також педагогів-організаторів Мельничук О.К. та Подаваленко Л.О.

Директор школи

Галина НИКИФОРЕНКО

Науменко В.,
0504262656